

Zoznam prioritných typov ekosystémov

Prioritné typy ekosystémov			
Kód SK	Kód EÚ	Názov biotopu a krátká charakteristika	Potenciálne strety záujmov
Ra1	7110*	Aktívne vrchoviská Vrchovisko je typ rašeliniska, ktorý vzniká pod vplyvom atmosférickej vlhkosti a zrážok. Predstavuje jeden z najkyslejších a na živiny najchudobnejších biotopov, pretože jediným zdrojom živín je zrážková voda. Termín aktívne vrchoviská znamená, že na väčšine plochy vrchoviska stále prebieha proces tvorby rašeliny. Povrch vrchoviska tvoria vyvýšeniny (bulty) v mozaike so zníženinami (šlenky, jazierka,). Podstatnú časť živej aj odumretej biomasy tvoria rašelinníky, ktoré sa aktívne podieľajú na vytváraní kyslého prostredia. Vzhľadom na extrémne ekologické podmienky sú vrchoviská druhovo veľmi chudobné. Rastú tu kyslomilné a vlhkomilné druhy, nenáročné na obsah minerálnych živín niektoré ostrice, sitiny a nízke kríčky, pričom väčšina druhov patrí medzi vzácné a ohrozené druhy flóry Slovenska. V subalpínskom stupni do biotopu preniká kosodrevina. Na Slovensku sú vrchoviská prirodzene veľmi vzácné, pretože sa vyskytujú na južnej hranici ich európskeho rozšírenia. Najviac lokalít sa nachádza v Tatrách, Nízkych Tatrách a Oravskej kotline, jednotlivé malé lokality aj inde.	
Ra2	7120	Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy Sú to vysychajúce alebo ťažbou ovplyvnené vrchoviskové rašeliniská, ktorých vodný režim bol do značnej miery narušený ľudskými aktivitami. V dôsledku toho dochádza k presušeniu biotopu a následnej zmene druhového zloženia. Vegetácia je zložená najmä z vrchoviskových druhov, ale ich pokryvnosť je rôzna. Keďže extrémna kyslosť rašeliny neumožňuje uchytenie burinových druhov, aj na silne narušených miestach dochádza k postupnej regenerácii a návratu rašeliniskových druhov, ako napr. páperník pošvatý, p. úzkolistý a miestami aj vzácný druh ostroplod biely. Na vrchoviskách so zmeneným vodným režimom sa môže rozšíriť tráva bezkolenc, prípadne lokalita zarastá náletovými drevinami (breza, smrek) alebo vresom. V umelo vykopaných odvodňovacích kanáloch na Suchej hore sa lokálne vyskytuje kriticky ohrozený druh diablik močiarny. Takéto biotopy sú známe z Nízkych Beskýd, Oravy, Tatier a Vihorlatu.	
Ra3	7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská Biotop zahŕňa ostricovo-machové spoločenstvá, ktoré predstavujú prechod medzi slatinami a vrchoviskami, ale patria sem aj na živiny chudobné slatiny. Spoločenstvá sú zásobované podzemnou vodou chudobnou na bázy až po podzemnú vodu s vyšším obsahom báz. Tomu zodpovedá aj reakcia prostredia, ktorá kolíše od slabo kyslej po neutrálnu. Veľmi vzácnym typom prechodných rašelinísk sú trasoviská, ktoré tvoria koberce rašeliníkov a iných machov plávajúcich na vodnej hladine. V nich sú uchytené nízke ostrice. Ďalej sem patria iniciálne, prevažne machové spoločenstvá na kyslých substrátoch vo vyššom horskom až subalpínskom stupni Tatier. Vyžadujú si veľké množstvo studenej okysličenej vody kyslej reakcie, veľmi chudobnej na	

		živiny. Rašelinové pôdy sú plytké, so značnou minerálnou prímesou. Biotop sa vyskytuje v komplexe s prameniskami, viaže sa na okraje jazier chudobných na živiny a na okraje vrchovísk, a to v podhorských a horských polohách, v horských kotlinách a vzácné na Borskej nížine.	
Ra6	7230	Slatiny s vysokým obsahom báz Biotop tvoria svetlomilné spoločenstvá vápnitých slatin a slatinných lúk extrémne bohatých na minerálne živiny. Vyskytujú sa najčastejšie na svahových a podsvahových prameniskách, ale aj na okrajoch zazemňovaných vodných nádrží a na nivách. Sú to druhovo bohaté spoločenstvá s prevahou nízkych ostríc a machorastov a s výskyтом mnohých vzácných a ohrozených druhov. Vzhľad porastov určuje trsová ostrica Davallova a páperníky. Častý je výskyt orchideí rodu vstavačovec. Z machorastov dominujú hnedé machy čeľade Ambystegiaceae. Pôdy sú rašelinové i minerálne, oglejené, bohaté na uhličitanu a sírany. Patria sem aj vývojovo pokročilejšie spoločenstvá s rašeliníkmi tolerujúcimi prítomnosť vápnika v pôde. Viažu sa na stanovištia s vysokým obsahom minerálov pri neutrálnej až mierne kyslej reakcii prostredia, ktorá je spôsobená hrubšou vrstvou rašelinovej vrstvy. Biotop sa vyskytuje vo všetkých karpatských kotlinách, vápencových a flyšových pohoriach, zriedkavo v nížinách.	
Kr6	40A0*	Xerotermné kroviny Biotop zahrňa husté kroviny tvorené predovšetkým malolistými druhmi trniek, hlohov a ruží. V podarte prevládajú početné svetlomilné a teplomilné bylinky, ktoré odlišujú túto skupinu od bežne rozšírených krovínových spoločenstiev s podastom oblubujúcim zvýšený obsah dusíka v pôde. Biotop sa viaže na vhodné stanovištia po celom okraji južného Slovenska. Podložie tvoria iba výhrevnejšie a skeletnaté substráty vápence, dolomity, andezity a ryolity. Na ne sa viažu napr. porasty s čerešňou krovitou alebo husté porasty s tavoľníkom prostredným. Uprednostňujú strmé svahy s južnou expozíciou a plytkou pôdou, ktoré sú veľmi výhrevné, ale pre svoju neprístupnosť neboli vhodné na poľnohospodárske využitie. Ojedinele sa dostávajú do kontaktu s vinicami. Niektoré najteplomilnejšie kroviny s výskytom muchovníka ovadového a mechúrnika stromovitého majú na Slovensku severnú hranicu svojho rozšírenia.	
Tr1.1	6210*	Sochomilné travinno-bylinné a krovinaté porasty na vápnitom substráte s významným výskytom druhov čeľade Orchidaceae Vegetáciu tvoria travinno-bylinné spoločenstvá, v ktorých prevládajú teplomilné druhy tráv, ostríc, jedno-, dvoj- a viacročných bylín, na jar s účasťou kvitnúcich efemérnych druhov. Priestory medzi trsmi vypĺňajú poliehavé kríčky a polokríčky. Druhy, z ktorých sa formujú rastlinné spoločenstvá, sa pôvodne nachádzali na plytkých pôdach na vápencoch a dolomitoch. Vyskytovali sa na stanovištiach, ktoré vo vývoji vegetačného krytu po dobe ľadovej neposkytovali dostatočné podmienky na rozvoj lesných spoločenstiev. Druhotne sa rozšírili po vyrubaní či vypaľovaní lesov a následnom odplavení lesných pôd. Extenzívne pasienkové, prípadne kosienkové využitie odlesnených území malo vplyv na štruktúru a floristické zloženie spoločenstiev. Biotop sa najčastejšie vyskytuje na krasových planinách a na južných svahoch na vápnitých zlepencoch, na vápnitých flyšoch a svahových hlinách.	LPIS

Tr2	6240*	Subpanónske travinno-bylinné porasty Biotop tvoria travinno-bylinné porasty, v ktorých prevládajú trsovité druhy zväčša úzkolistých tráv. V priestoroch medzi trsmi sa nachádzajú byliny s prízemnou ružicou listov, nízke plazivé kríčky, druhy tvoriace cibule a jednoročné druhy. Porasty osídľujú plytké, humusovo-karbonátové pôdy na miernych vápencových a dolomitových svahoch alebo plytké pôdy na kryštalíniku a na mladotreťohorných vyvrelinách na strmých skalnatých svahoch a skalných výstupoch. Na ich okrajji sa tvoria komplexy s lemovými spoločenstvami. Biotop sa v minulosti často využíval ako extenzívne pasienky. Výskytom sa viaže na pahorkatinový a nižší horský stupeň v Malých Karpatoch, Bielych Karpatoch, Považskom Inovci, Strážovskej hornatine, Slovenskom krase a v celom páse mladotreťohorných pohorí.	LPIS
Tr3	6250*	Panónske travinno-bylinné porasty na spraši Biotop tvoria zväčša druhotné, suché až polosuché, druhovo bohaté travinno-bylinné spoločenstvá na sprašiach s hlbokými pôdami. Trsovité druhy tráv a zapojený vegetačný kryt vytvárajú vzhlád biotopu, ktorý priomína lúčne spoločenstvá. Niekoľko sa v ňom vyskytujú vzácnejšie druhy poľných burín, ako napríklad prerastlík okrúholistý. Biotop sa nachádza na okrajoch starých medzi a hlboko zarezaných ciest na sprašových svahoch a sprašových príkrovoch. Vyskytuje sa vzácne v pahorkatinách, čiastočne na Podunajskej rovine.	LPIS
Lk4	6410	Bezkolencové lúky Biotop tvoria druhovo pestré, stredne vysoké, bezkolencové travinno-bylinné porasty. Vyskytujú sa od kyslých až po zásadité substráty, na minerálnych a slatiných pôdach s výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody počas roka a bez povrchových záplav. Hlavným predpokladom ich existencie je absencia hnojenia, neskorá kosba raz ročne a špecifický vodný režim. Podzemná voda sa väčšinu roka nachádza blízko povrchu pôdy, v neskorom lete však klesá až 50 cm pod jej povrch. Porasty sú dlho sivozelené, na jar spestrené kvitnúcimi druhmi orchideí, najmä rodu vstavačovec, vstavač a kruštík. Väčšina druhov však kvitne až v neskorom lete a na jeseň. Biotop sa nachádza v kontakte s bázickými slatinami (7230). Lokality sú známe z Borskej nižiny, Podunajskej rovine, Slanských vrchov a Štiavnických vrchov.	LPIS
Lk8	6440	Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi Biotop zahrňa dvojkosné až trojkosné travinno-bylinné porasty, v niektorých oblastiach len jednokosné a po kosbe spásané. Vyskytuje sa v záplavových územiach nízinných tokov s výraznou dynamikou vodného režimu počas roka. Časté jarné záplavy prinášajú živiny a sú nevyhnutnou podmienkou na jeho existenciu. Pôdy sú ilovité, ilovito-hlinité a hlinité, nivné alebo glejové, niekoľko mierne zasolené, v letných mesiacoch presychajú. Typické druhové zloženie lúk a ich vzhlád závisia od dĺžky jarných záplav, výšky hladiny podzemnej vody, obsahu živín v pôde a obhospodarovania. Pri dostatku živín a vlhkosti prevažujú v porastoch trávy, pri nedostatku živín a vlahy prevažujú bylinky, lúky sú pestré, druhovo bohaté. Prítomné sú druhy, ktoré sú schopné tolerovať tak dlhodobé záplavy, ako aj preschnutie vrchnej časti pôdy. Machorasty majú len nepatrnú pokryvnosť.	LPIS
Ls1.1	91E0*	Vŕbovo-topoľové nízinné lužné lesy Biotop zahrňa prirodzené lesy vyskytujúce sa bezprostredne pri tokoch. Pre	PSoL

		biotop sú charakteristické pravidelné záplavy povrchovou vodou alebo zamokrenie podzemnou vodou. V alúviach väčších nížinných riek sa nachádzajú vŕbovo-topoľové lesy (Ls1.1), tzv. mäkký lužný les, pričom jeho pomenovanie je odvodené od mäkkého dreva topoľov a vŕb ako charakteristických drevín tohto biotopu. V podraste prevládajú druhy znášajúce trvalé alebo prechodné zamokrenie.	
Ls3.2	91I0*	Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku Biotop zahŕňa porasty dubov s minimálnou prímesou ďalších druhov stromov, avšak spravidla s bohatým podrastom krovín. Vyskytujú sa v teplých a suchých oblastiach na poriečnych sprašových a piesočných terasách väčších riek južného Slovenska. Jeho porasty tvorí predovšetkým dub letný a dub jadranský, v krovinovom poschodie je prítomný javor poľný, vzácně javor tatársky.	PSoL
Ls3.3	91I0*	Dubové nátržníkové lesy Biotop zahŕňa porasty dubov s minimálnou prímesou ďalších druhov stromov, avšak spravidla s bohatým podrastom krovín. Vyskytujú sa v teplých a suchých oblastiach. Pre biotop sú charakteristické ľažšie pôdy s ílom, na jar vlhšie a v lete presychajúce. Porasty tvorí dub zimný, d. letný a d. cerový, pre bylinný podrast je charakteristická prítomnosť niektorých vlhkomilnejších druhov, ako nátržník biely, niekedy aj bezkolenc trstovníkovitý, breza, hruška, osika.	PSoL
Ls3.5.2	91I0*	Sucho a kyslomilné dubové lesy Biotop zahŕňa porasty dubov s minimálnou prímesou ďalších druhov stromov, avšak spravidla s bohatým podrastom krovín. Vyskytujú sa v teplých a suchých oblastiach. Porasty tvoria duby, predovšetkým z okruhu duba zimného. Jeho výskyt je podmienený zakyslením pôdy, no zároveň extrémnosťou svahových a tepelných podmienok. Pre podrast sú typické drobné kríčky znášajúce extrémne podmienky južných zakyslených kamenistých svahov, ako kručinka chlpatá, zanovátník černejúci, vres obyčajný.	PSoL
Ls3.4	91M0	Dubovo-cerové lesy Biotop tvoria porasty dubov s výraznejšou prítomnosťou duba cerového na kyslejších, čiastočne z hutnených ílovitých pôdach, prípadne na sprašiach. Typické sú ľažšie pôdy, ktoré sú na jar vlhké a v období väčšieho sucha presychajúce. Krovinové poschodie je spravidla dobre vyvinuté. Bylinný podrast tvoria druhy znášajúce zamokrenie a vysychanie pôd a kyslomilné druhy. Významne sa tiež uplatňujú teplomilné a lesostepné prvky. Na Slovensku sa vyskytuje v nížinách a pahorkatinách južného Slovenska.	PSoL
Ls6.4	91T0	Lišajníkové borovicové lesy Rozšírenie je obmedzené výlučne len na viate piesky Záhorie, s nedostatkom ílovitých častí v pôdnom profile. Dominantnou porastotvornou drevinou je borovica lesná, často zakrpateného vzrastu. Krovinové poschodie je veľmi málo vyvinuté alebo úplne chýba. Bylinné poschodie sa taktiež vyznačuje nízkou pokryvnosťou. Najvýraznejšie je vyvinuté machové poschodie, kde sa okrem machorastov výrazne uplatňujú lišajníky prevažne z rodu <i>Cladonia</i> . Na Slovensku sa vyskytuje maloplošne iba na Záhorskej nížine. Celková plocha biotopu na Slovensku nepresahuje 500 ha.	PSoL

Poznámka:

LPIS (land parcel identification system)

Pri niektorých biotopoch bol identifikovaný možný prekryv s LPIS, na základe ktorého by parcely uvedeného biotopu mohli byť finančne podporené z Programu rozvoja vidieka (PRV). Žiadateľ/partner je povinný zabezpečiť vylúčenie prekryvu financovania z PRV.

PSoL (Program starostlivosti o les)

Žiadateľ/partner je povinný v prípade lesných biotopov zabezpečiť zosúladenie/úpravu PSoL tak, aby bola umožnená realizácia aktivít projektu a bol vylúčený možný strel záujmov s hospodárením v konkrétnych biotopoch.